7/4578 -3-

913

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı
ANKARA

SÜRELİ

SAYI : B.09.0.APK.0.22.00.00.17/1582 ..../...../2001

01 AGUSTOS 2001

KONU : Samsun Milletvekili
Musa UZUNKAYA'nın
Yazılı Soru Önergesi.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: a) T.B.M.M. Başkanlığı'nın 03.07.2001 tarih ve KAN.KAR.MD: A.01.0.GNS.0. 10.00.00.02-11121/25948 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 09.07.2001 tarih ve B.09.0.KKG.0.12/106-549-1/3354 sayılı yazısı.

Samsun Milletvekili Musa UZUNKAYA'nın Ülkemizde uygulanan Köprü ve Otoyol Geçiş Ücretleri hakkında Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri T.B.M.M. **7/4578** Esas Sayılı Yazılı Soru Önergesi incelenmiş olup, söz konusu önergede yer alan sorulara cevap teşkil edecek bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilginizi ve gereğini arz ederim.

Koray AYDIN
Bakan

EK:
-Cevap Yazısı (1 Ad, 2 Sayfa)

DAĞITIM:
Gereği :
-T.B.M.M. Başkanlığı

Bilgi :
- Başbakanlık

7/4578 -4-

SAMSUN MİLLETVEKİLİ
SAYIN MUSA UZUNKAYA'NIN
T.B.M.M. 7/4578 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

1-22.06.2001 tarihinde tüm ülke ve dünyanın kilitlendiği Anamuhalefet Partisi (FP)'nin kapandığı bir zamanda kamuoyunun gündeme taşıyamayacağı zannıyla oto yol ve köprü geçişlerine %100-%300 arası aşırı zam yapılmasını doğru buluyor musunuz?

2- Böyle bir zamanlamayı, parti kapatmanın demokrasi açısından olumsuzluğu yanında bir de ekonomik olarak faturasının çok açımasız bir şekilde millete çıkarılmasını zam furyasıyla adeta milletin hayatından bezdirilmesini bir Başbakan olarak nasıl değerlendiriyorsunuz?

3- Köprü ve otoyol geçişlerine en son yapılan zam örneğinde olduğu gibi %100-%300 arası zam yapan bir ülke örneği ve ülkemizde geçmişte karşılaşılan örneği var mıdır?

4- Kıyaslanınca, her gün aracıyla boğaz köprüsünden geçmek, İstanbul'da işi veya memuriyeti nedeniyle otoyolu kullanmak zorunda olan onbinlerce insanın ödemek zorunda olduğu sadece otoyol ve köprü zamlarının, asgari ücret miktarına ulaştığı bir ekonomi mantığını insaf ve adil devlet yönetimiyle telif etmek ne derece mümkündür?

5- Memura ve çalışana verilen %5'lik artışın onlarca katı bir fark ve hedeflenen yeni ek vergilerle geri alınmasının sosyal ve hukuk devleti olma yanında Anayasa'nın başta 2 nci maddesi olmak üzere diğer hüküm ve maddeleriyle tezat teşkil edip etmediği hususunu açıklar mısınız?

6- Toplumda çok büyük tepki uyandıran otoyol ve köprü zamlarını geri almayı veya makul addedilebilecek bir seviyeye çekmeyi düşünüyor musunuz?

7- Aksi takdirde bu yaz ve trafiğin yoğun olduğu sezonda otoyol yerine E-5 ve alternatif yolları kullanmak zorunda kalıp, daha çok trafik kazalarına neden olabilecek insanların uğrayabilecekleri ölüm dahil mağduriyetlerinden maddi ve manevi açıdan hükümetiniz bir sorumluluk üstlenecek mi?

CEVAPLAR:

Bilindiği gibi Otoyollar 1593 Sayılı Erişme Kontrollü Karayolları Kanunu gereğince yapılmakta ve işletmeye açılmaktadır. Burada amaç, bir yerden bir yere ulaşmak isteyen yol kullanıcılarına güvenli hızlı ve konforlu bir ulaşım imkanı sağlamaktadır.

Gelişmiş batı ülkelerinin çoğunda Otoyolu, Köprü ve Tünellerden geçiş ücreti alınmaktadır. Bir yerden bir yere yüksek hız ve emniyetle ulaşımı sağlayan bu gibi özel ve pahalı tesisleri kullananların bu hizmetlerin karşılığını ödemeleri artık global bir anlayış haline gelmiştir. Ülkemizde, Otoyolu ve Köprülerden alınan geçiş ücretleri ile tesislerin amortisman, bakım, işletme ve idame masrafları karşılanmakta ve benzeri tesisler için finansman kaynağı sağlanmaktadır.

./..

Ülkemizde Köprü ve Otoyol Geçiş Ücretlerinde belirli dönemlerde değişiklik yapılmaktadır. Bu dönemler genellikle 12 aylık periyotlar halinde yapılmıştır. Otoyol geçiş ücretleri bölgesel özellikler, trafik yoğunluğu ara mesafe kriterleri ve araç konfigürasyonları gözönüne alınarak düzenlenmektedir. Belirtilen hususlar dikkate alınarak Hükümetimizin almış olduğu kararlar doğrultusunda Boğaz Köprüleri ve Otoyollarda ücret ayarlamaları yapılmıştır.

Önergede bahsedildiği gibi Köprülere ve Otoyollara % 100, % 300 zam uygulanmamıştır. Diğer ülkelerden düşük olan Otoyol geçiş ücretlerine ortalama %200 Köprülere %40 zam uygulanmıştır. Ekonomik krizden önce, 2.2$ olan Köprü geçiş ücreti zamdan önce, 1.25 $ seviyesine düşmüş olup, bu değer yapılan zamla 2001 Ocak ayı seviyesinin altında tutulmaya çalışılarak 1.66 $ mertebesine getirilmiştir.

Ayrıca, diğer dünya ülkelerinden alınan Köprü geçiş ücretlerini gösteren tablo, ülkemizle kıyas açısından aşağıda sunulmuştur.

KÖPRÜ GEÇİŞ ÜCRETLERİ		
ÜLKE	SINIF	Dolar/Km
TÜRKİYE	Otomobil	0,05
	Kamyon	0,12
BREZİLYA	Otomobil	0,11
	Kamyon	0,66
KANADA	Otomobil	8,81
	Kamyon	2,98
DANİMARKA	Otomobil	1,63
	Kamyon	5,31
İNGİLTERE	Otomobil	0,37
	Kamyon	1,74
İRLANDA	Otomobil	0,28
	Kamyon	0,87
JAPONYA	Otomobil	0,75
	Kamyon	2,49
İSKOÇYA	Otomobil	0,54
	Kamyon	1,35